

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 36Csp/159/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119216680
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4119216680.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Katarínou Moravčíkovou, v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 807 598, zast.: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, proti žalovanej: C. E., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, F., o zaplatenie 238 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti zaplatenia:

- zmluvnej pokuty vo výške 40 eur,
 - poplatkov za upomienky vo výške 330 eur,
 - zmluvného úroku vo výške 31,81 % ročne
- zo sumy 500,- Eur od 18.01.2016 do 26.04.2016
zo sumy 397,- Eur od 27.04.2016 do 25.05.2016
zo sumy 396,- Eur od 26.05.2016 do 13.06.2016
zo sumy 343,- Eur od 14.06.2016 do 16.08.2016
zo sumy 238,- Eur od 17.08.2016 do zaplatenia,
zastavuje.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 45,45 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 45,45 eur od 26.12.2016 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

IV. Žalovanej nepriznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

V. Súd vracia žalobcovi POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 807 598, krátený súdny poplatok vo výške 12,80 eur, po právoplatnosti tohto rozhodnutia prostredníctvom Slovenská pošta, a.s., - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 17.12.2019 sa žalobca domáhal, aby mu žalovaná zaplatila dlžnú istinu vo výške 238 eur, úrok 83 eur, zmluvnú pokutu vo výške 40 eur, poplatky za upomienky vo výške 330 eur, zmluvný úrok vo výške 31,81 % ročne zo sumy 500 eur od 18.01.2016 do 26.04.2016, zo sumy 397 eur od 27.04.2016 do 25.05.2016, zo sumy 396 eur od 26.05.2016 do 13.06.2016, zo sumy 343 eur od 14.06.2016 do 16.08.2016, zo sumy 238 eur od 17.08.2016 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 238 eur od 23.12.2016 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Uviedol, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 404202825 zo dňa 18.01.2016, uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre

spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, ako veriteľ poskytol žalovanej, ako dlžníkovi, úver vo výške 500 eur. Žalovaná sa zaviazala úver vrátiť a zaplatiť odplatu a úrok 83 eur pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok (31,81% ročne) spojený so spotrebiteľským úverom. Termín konečnej splatnosti úveru dohodnutý nebol, žalovaná mala zaplatiť celkovo sumu 583 v 11. pravidelných mesačných splátkach vo výške 53 eur, vždy k 25. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 25.02.2016. V zmysle všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru sa žalobca a žalovaná dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí jednotlivé splátky v lehote ich splatnosti, spotrebiteľ sa zaväzuje žalobcovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 eur za každú jednu omeškanú splátku. Pretože žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok, čím porušila dojednania zmluvy a stratila výhodu splátok, žalobcu ju vyzval na úhradu jej záväzku. Podľa žalobcu v zmysle bodu 15 všeobecných podmienok, kedy neuhradením dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšie ako 4 mesiace, stáva sa splatným celý dlh okamžite, dlh žalovanej sa stal splatným dňa 22.12.2016. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušila dojednania predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a stratila výhodu splátok, žalobca vyzval žalovanú na úhradu jej záväzku. V zmysle všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru sa žalovaná zaviazala uhradiť žalobcovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30 eur, zaslaných bolo 11 upomienok, t. j. celkovo vo výške 330 eur.

2. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že vznáša námietku premlčania podľa § 100 a 101 Občianskeho zákonníka a navrhla žalobu zamietnuť. Na emailovú adresu žalobcu tiež vzniesla námietku premlčania.

3. V spore súd nariadil pojednávanie, ktorého sa nezúčastnil žalobca ani jeho právny zástupca, pričom svoju neúčasť ospravedlnili. Žalobca súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Súd vykonal dokazovanie, tj. oboznámil sa s listinnými dôkazmi, najmä žalobou, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.01.2016, všeobecnými podmienkami úveru, výpisom z obchodného registra žalobcu, výpisom z registra finančných agentov, vyjadrením žalovanej a jej výsluchom, emailom, podaním žalobcu z 12.05.2020 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

4. Medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzatvorená dňa 18.01.2016 zmluva o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 500 eur. Žalovaná sa zaviazala vrátiť peňažné prostriedky spolu s odplatu a úrokom v 11. splátkach po 53 eur, počnúc prvou splátkou splatnou k 25.02.2016. V zmluve nie je uvedený údaj o konečnej splatnosti úveru. Suma 583 eur, ktorú mala žalovaná podľa zmluvy vrátiť, pozostávala z odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov a úroku v sume 83 eur, pričom ročný úrok bol určený 31,81%, a istiny v sume 500 eur. Ročná percentuálna miera nákladov bola určená vo výške 36,89%, výška priemernej hodnoty ročnej RPMN je 23,66%.

5. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere v mene žalobcu podpisoval mandatár na základe mandátnej zmluvy - Ing. Marián M., miesto podnikania Nitra, NBS 102071. V zmluve bolo uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí jednotlivé splátky v lehote ich splatnosti dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 eur za každú jednu omeškanú splátku. Spotrebiteľ sa zaviazal podľa zmluvy uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30 eur, a to do 5 dní od doručenia výzvy na úhradu.

6. Žalobca podaním zo dňa 12.05.2020 žalobu čiastočne späť, a to v časti zmluvnej pokuty, poplatkov za upomienky ako aj uplatneného zmluvného úroku. Navrhol, aby súd konanie v tejto časti zastavil a vrátil mu krátený súdny poplatok.

7. Žalovaná na pojednávaní zotrvala na vznesenej námietke premlčania, pretože podľa nej sa v tomto prípade premlčuje každá splátka samostatne. Keďže úver jej bol poskytnutý v roku 2016 a žalobu žalobca podal dňa 17.12.2016, minimálne 10 splátok musí byť premlčaných. Prvú splátku mala uhradiť do 25.02.2016. V júni 2016 sa jej narodil syn, potom už žiadnu splátku neuhradila. Žalobu navrhla zamietnuť, trovy konania jej žiadne nevznikli.

8. Podľa § 39 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len Občianskeho zákonníka), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

11. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>> tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

14. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

XX. Podľa § 103 Z. zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/XXXX/XX/XXXXXXXXXX>>), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

XX. Podľa § 565 Z. zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Q. právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

XX. Podľa § 7 ods. X zák. č. XXX/XXXX Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len o zákon o spotrebiteľských úveroch), účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

XX. Podľa § 9 ods. X zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. P. zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

XX. Podľa § 9 ods. X písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Z. zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu.

XX. Podľa § X1 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. X písm. a) až l), s), z) a aa).

XX. Podľa § 11 ods. X zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. X sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. X sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

XX. Podľa § 517 ods. X Z. zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

XX. Podľa § 3 nariadenia vlády č. XX/XXXX Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Z. zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba L. centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

XX. Podľa § 144 zákona č. XXX/XXXX Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), žalobca môže vziať žalobu späť.

25. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

26. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 CSP alebo pojednávanie.

27. Podľa § 146 ods. 2 CSP, súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

28. Zo strany žalobcu prišlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby skôr, ako súd začal vec prejednávať na pojednávaní, z dôvodu čoho súhlas žalovanej k tomuto čiastočnému späťvzatiu žaloby nebol potrebný. Na základe toho súd žalobu v tejto časti zastavil, a to tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia.

29. Súd dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že v predmetnej veci žalobcom uplatnené nároky majú základ v spotrebiteľskej zmluve. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Tento vzťah je typickým občianskoprávnym vzťahom. V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa je potrebné na uvedený vzťah aplikovať právnu úpravu o občianskych právach, a nie podnikateľské právo.

30. Je nesporné, že k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere došlo, žalovaná úver čerpala a v určenej lehote splatnosti ho riadne a včas nesplatila. V mene veriteľa zmluvu uzatváral finančný agent, preto zmluva o spotrebiteľskom úvere má obsahovať aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, a to podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu. V tomto prípade išlo o fyzickú osobu, ktorá podnikala pod obchodným menom Marián M., miesto podnikania U. XXXX/XX, XXX XX F., IČO: 41 060 555. V záhlaví zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.01.2016 je uvedené len meno a priezvisko zástupcu veriteľa ako Ing. Marián M., miesto podnikania je uvedené ako Nitra a zápis v registri je vymedzený č. NBS102071. Súd pri posúdení zmluvy o spotrebiteľskom úvere dospel k záveru, že zmluva bola nepochybne uzatváraná v zastúpení finančným agentom a v zmluve sa nenachádzajú identifikačné údaje týkajúce sa finančného agenta tak, ako to vymedzuje § 9 ods. 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Je preukázané, že absentuje miesto podnikania finančného agenta ako aj jeho identifikačné číslo. Na základe toho súd považuje poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. b) tohto zákona.

31. Ďalším dôvodom spôsobilým vyhodnotiť predmetnú zmluvu ako nerešpektujúcu zákon o spotrebiteľských úveroch a poskytnutý úver ako bezúročný a bez poplatkov je to, že dodávateľ nekonal s odbornou starostlivosťou a nezistil si tzv. bonitu spotrebiteľa, teda jeho schopnosť poskytnutý

spotrebiteľský úver splácať. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Pri hrubom porušení odbornej starostlivosti sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie tejto povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Súd je ex offio povinný zmluvný vzťah majúci charakter spotrebiteľského vzťahu posudzovať z hľadiska noriem na ochranu spotrebiteľa; je povinný preto skúmať, či niektorá zo zmluvných podmienok nemá charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky, na neprospech spotrebiteľa. Smernica Rady 92/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v čl. 7 ods.1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok. Súd teda predloženú spotrebiteľskú zmluvu podrobil takejto súdnej kontrole aj vo vzťahu k tomuto ustanoveniu. Ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno vykladať inak ako ustanovenia na ochranu spotrebiteľa tým, že definujú práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia. Predmetný zákon v § 11 definuje, kedy je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Dôvodom takéhoto záveru (o bezúročnosti a bezpoplatkovosti) je aj hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Splnenie tejto povinnosti preukazuje dodávateľ, ktorého zaťažuje v tomto smere dôkazné bremeno. Z obsahu súdneho spisu splnenie tejto povinnosti - posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, nevyplýva. V tomto prípade by nemohol obstať ani prípadný argument žalobcu, že súd žalobcovi neumožnil predložiť dôkaz o splnení uvedenej povinnosti; v samotnej žalobe absentuje skutkové tvrdenie (o splnení povinnosti) a dôkaz skutkového tvrdenia. Dôkazné bremeno bolo v tomto smere na strane žalobcu ako dodávateľa. Neunesenie dôkazného bremena nemožno považovať za vadu podania, v prípade ktorej by bol súd povinný vyzvať na odstránenie, resp. doplnenie podania. V tomto prípade odkazuje súd aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 11Co/228/2018, ktorý sa zaoberá práve vyššie uvedenými skutočnosťami. Okrem toho, v samotnej zmluve absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, čo je v rozpore s § 9 ods. 2 písm. f) zákona, čo je ďalším dôvodom pre posudzovanie úveru ako bezúročného a bez poplatkov.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené súd považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Na základe toho ako aj s poukazom na čiastočné späťvzatie žaloby, súd posudzoval opodstatnenosť nároku žalobcu na zaplatenie dlžnej istiny vo výške 238 eur s príslušenstvom. Nezaoberal sa nárokom na zaplatenie zmluvnej pokuty, ani poplatkov, pôvodne uplatnených žalobcom, ktoré by aj tak pre vyššie uvedené dôvody žalobcovi nepriznal.

33. Súd posúdil vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej a pretože ide o spotrebiteľský vzťah, zaoberal sa aj aplikáciou § 54a Občianskeho zákonníka.

34. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie podľa § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka sa viaže na jednotlivé splátky, nie však na celý dlh. V prípade, ak niektorá splátka nie je včas zaplatená, môže byť dohodnuté, či prípadne stanovené rozhodnutím tzv. strata výhody splátok. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku v prípade spotrebiteľských zmlúv môže veriteľ vyvolať za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka jednostranným právny úkonom. Ustanovenie § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, v kontexte s § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je nevyhnutné vykladať tak, že v prípade, ak veriteľ účinne využije svoje právo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka tým, že vyzve dlžníka na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, začína plynúť premlčacia lehota odo dňa zročnosti tej nesplnenej splátky, pre nesplnenie ktorej veriteľ právo na zosplatenie celého nezaplateného dlhu využil. To znamená, že premlčacia doba pre v budúcnosti splatné splátky nemôže plynúť odo dňa nesplnenia akejkoľvek inej splátky. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka, špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatenia

dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia lehota začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva, čo je v prejednávanej veci kľúčové.

35. Z dôkazov predložených samotným žalobcom nevyplýva, že by došlo k okamžitému zosplateniu splátok práve ku dňu 22.12.2016. Žalobca síce takéto tvrdenie v žalobe uviedol, ale súdu nepredložil žiadny dôkaz, ktorý by predmetné tvrdenie preukazoval. Žalobca preto v tomto smere neunesol dôkazné bremeno a súd dospel k záveru, že žalovaná mala splatiť dlh v 11. samostatných splátkach, počnúc prvou splátkou k 25.02.2016 a poslednou k 25.12.2016. Preto v tomto prípade aplikoval pre posúdenie premlčania § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka, ktoré sa viaže na jednotlivé splátky, nie však na celý dlh. Mesačná splátka úveru predstavuje sumu 45,45 eur, a nie žalobcom uvádzanú sumu 53 eur. Vzhľadom na to, že súd posúdil zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov, má žalovaná povinnosť vrátiť žalobcovi len dlžnú sumu istiny. Pretože mesačné splátky, splatné k 25.11.2016 (tj. 10 splátok) boli premlčané (žaloba bola podaná dňa 17.12.2019), nepremlčaná zostala v tomto prípade iba posledná dohodnutá 11. splátka vo výške 45,45 eur (500 eur /11 splátok = 45,45eur/mesačne).

36. Vzhľadom na skutočnosť, že premlčacia doba žalobcom uplatneného nároku začala v zmysle § 103 prvá veta Občianskeho zákonníka plynúť pri každej jednej splátke samostatne (vždy k 25. dňu mesiaca, počnúc 25.02.2016 a končiac 25.12.2016), premlčacia doba žalobcom uplatneného nároku s výnimkou 1 splátky za mesiac december 2016, uplynula dňa 25.11.2016, a teda nárok žalobcu je preto vo výške 192,55 eur premlčaný vo všeobecnej premlčacej dobe 3 rokov. Preto súd žalobu v prevyšujúcej časti tak z dôvodu vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej ako aj s použitím § 54a Občianskeho zákonníka, účinného od 05.12.2018, zamietol.

37. Žalobca si uplatnil i úrok z omeškania od 23.12.2016, a to vo výške 5 % ročne zo sumy 238 eur. Splatnosť jednotlivých splátok úveru bola v zmluve dohodnutá 25.dňom kalendárneho mesiaca. Vzhľadom na to, že základná úroková sadzba ECB platná ku dňu 26.12.2016 bola 0,00% p. a., žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne, a to len zo sumy 45,45 eur, ktorú súd žalobcovi priznal, a to odo dňa, nasledujúceho po dni splatnosti úveru, a nie tak, ako to požadoval v žalobe.

38. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

40. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Predmetom sporu bola okrem uplatnenej istiny 238 eur, zmluvná pokuta 40 eur, poplatky za upomienky 330 eur a zmluvný úrok 31,81% ročne z dlžných súm; tj. hodnota sporu predstavovala spolu sumu 608 eur (238+40+330). V časti späťvzatia sumy 370 eur súd postupoval podľa § 256 ods. 1 CSP, pričom za zastavenie konania zodpovedá procesne žalobca. On vzal žalobu čiastočne späť bez uvedenia dôvodu, preto z procesného hľadiska platí, keďže zastavenie konania zavinil žalobca, je povinný nahradiť žalovanej trovy konania. Vnútorňá pohnútkou žalobcu vedúca k späťvzatiu žaloby nezabavuje žalobcu procesnej zodpovednosti na zastavení konania (Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14. septembra, sp. zn. 7 MCdo 4/2010). Čo sa týka zvyšného nároku vo výške 238 eur, súd priznal žalobcovi len sumu 45,45 eur. Žalobca bol v spore celkovo úspešný v sume 45,45 eur, čo predstavuje 7,48% a žalovaná v sume 562,55 eur, čo je v prepočte 92,52%. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná bola celkovo v spore úspešná v rozsahu 85,04%, preto by jej patril nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP. Vzhľadom na to, že žalovanej žiadne trovy nevznikli a ani žiadne trovy jej nevyplývali zo súdneho spisu, súd s poukazom na čl. 17 základných princípov CSP nepriznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

43. Podľa § 11 ods. 3 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len zákon č. 71/1992 Zb.), poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, odvolania, žaloby na obnovu konania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa žaloba, návrh na začatie konania, odvolanie, žaloba na obnovu konania alebo dovolanie odmietlo alebo vzalo späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz; to neplatí, ak bolo dovolanie odmietnuté z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

44. Podľa § 11 ods. 4 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb., okrem poplatku v rozvodovom konaní a poplatku, ktorý sa vracia podľa odseku 1, sa poplatok alebo jeho časť (preplatok) vracia krátený o 1%, najmenej však 6,70 €.

45. Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 71/1992 Zb., ak sa má vrátiť poplatok alebo preplatok, orgány podľa § 3 zašlú odpis právoplatného rozhodnutia o jeho vrátení daňovému úradu príslušnému podľa trvalého pobytu (sídla) poplatníka alebo prevádzkovateľovi systému, ak sú orgány podľa § 3 zapojené do centrálného systému evidencie poplatkov, ktoré poplatok alebo preplatok vrátia najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia odpisu právoplatného rozhodnutia o jeho vrátení; ak orgán štátnej správy súdov alebo prokuratúra nevydali rozhodnutie, zašlú písomné upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti podľa osobitného zákona a daňový úrad alebo prevádzkovateľ systému vrátia poplatok najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomného upovedomenia.

46. Nakoľko žalobca vzal žalobu čiastočne späť pred prvým pojednávaním, súd rozhodol v súlade s citovanými ustanoveniami zákona č. 71/1992 Zb. o vrátení súdneho poplatku žalobcovi za žalobu, ktorý zaplatil pri podaní žaloby vo výške 36 eur. Súdny poplatok sa vráti žalobcovi krátený o 1%, tj. vo výške 12,80 eur (36 eur - 16,50 eur - 6,70 eur) po právoplatnosti tohto uznesenia prostredníctvom príslušného orgánu, a to v súlade s ustanovením § 11 ods. 6 zákona č. 71/1992 Zb.

Poučenie:

Proti prvému až štvrtému výroku tohto rozhodnutia možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Proti piatemu výroku tohto rozhodnutia odvolanie nie je prípustné. (§ 357 CSP a contrario).